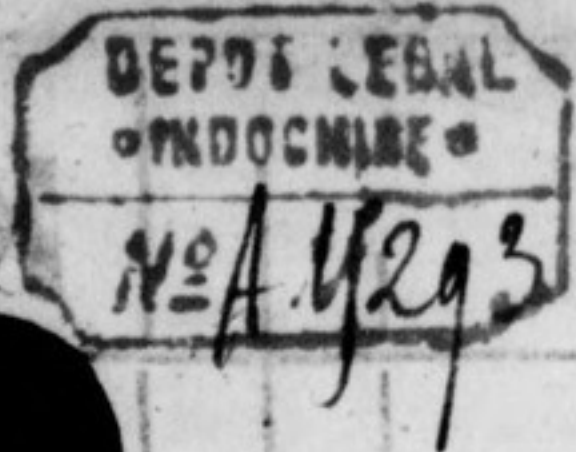

Đàn - bà

MỖI SỐ 0\$08

THƯ TỜ NGÂN-PHIẾU
XIN GỬI VỀ:

La Directrice du
Tua-báo ĐÀN-BÀ
76, WIELÉ, HANOI.

BA THÁNG..... 1\$00

SÁU THÁNG.... 2,00

MỘT NĂM..... 4,00

CHÍNH-PHỦ GẤP ĐÔI

TUẦN BÁO XUẤT BẢN NGÀY THỨ SÁU — NĂM THỨ HAI — SỐ 40 — 5 JANVIER 1940

VÌ DANH-LỢI?

Trong số báo « Con Ong » ra ngày 27 Décembre, có bài « Hiện trạng của Phụ-Nữ Việt-Nam do ông Thái-Phỉ viết. Có một đoạn, ông chỉ trích rằng bạn gái, nếu có làm việc, nếu có ra trực tiếp với xã-hội hay có bằng lận học, chỉ vì danh lợi.

Nếu nói rằng bạn gái hám danh, cần lợi mà học cho đỗ cao hay bắt tay vào những công việc to tát thì chúng tôi không chịu. Không phải rằng chúng tôi bênh bạn gái đâu, song bao giờ cũng nên lấy lẽ công bằng mà nói.

Đành rằng phải nhận là một số chị em ưa làm những việc lạ hay cầu kỳ cho người để ý tới mình; đành rằng danh lợi chi phối những hành động, cử chỉ và mục đích của người đời, song tôi dám chắc rằng trong bạn gái, đã có nhiều người vượt hẳn lên trên mức. Như cụ cả Mọc, người đã n cả gia tài để lập hội Dục-h, mà mọi người đều biết và còn nhiều bà nữa mà nhún nhường không cho p chúng tôi kể tên ra đây. Các nào cũng sốt-sắng trong mọi công việc xã-hội một cách thắm lên, không cần ai biết, không phô danh.

Ở cù-lao Rồng, có những nữ-khán hộ ở trong nóm săn sóc cho những người bị bệnh hải, không cần tiền lương tháng. Họ làm việc rất vui vẻ và tận tâm, tuy biết rằng đến đó chẳng

bao giờ họ còn trở lại với gia đình.

Tôi không biết nói thế nào để ca tụng cho đích đáng, những công việc vô cùng đẹp đẽ ấy mà tôi dám chắc rằng không mấy may vì tư lợi, hơn nữa, những người làm việc đó còn xả thân vì nghĩa vụ nữa.

Chúng ta thử kiểm bên nam giới xem có ai sánh kịp những người đó không? Nếu bạn trai

MỘT LÁ THƯ' NGỎ

L. T. S. — Chúng tôi nhận được lá thư sau đây mà chúng tôi cho là rất chính đáng vậy nên xin cử đăng cả nguyên văn. Chúng tôi mong rằng quan Toàn-quyền Catroux — một vị đại tướng công bình và nhân từ — sau khi đã ban hành rất nhiều nghị định biệt đãi kẻ tòng chính, đừng bỏ quên hạng công chức, công nhật này:

Kính quan gởi đại tướng Catroux
Toàn-quyền Đông Pháp Hanoi

Thưa ngài.

Chúng tôi là vợ con những công chức công nhật lĩnh nguyên đầu quân. Cha, chồng chúng tôi hiện hoặc đương tập tành ở trong nước hoặc đã ở Pháp rồi, nghĩa là đang tận tụy làm tròn bổn phận đối với mẫu quốc.

Chúng tôi thiết nghĩ một công chức chính ngạch: hay một công chức công

chẳng hám danh, chuộng lợi sao có những ông vác bằng lận học ở ngoại quốc về, có ông cày cù mua cho được chức tri huyện tri-phủ, và có bỏ ít tiền giúp một việc nghĩa nào, đã cho nêu tên trên báo. Ở các ông đã thấy ai làm gương mẫu về đức hy sinh và sự làm việc trong im lặng chưa?

Ông Thái-Phỉ lại nói rằng: nếu chúng ta thấy ngày nay ở xứ Việt Nam đã tạo được ít cô Nghè, có Cử, đã có chị em bạo dạn dúng tay vào việc ích cho nhân quần, đứng nên lấy thế làm mừng.

(Xem tiếp trang 2)

nhật lúc còn ngồi trên ghế thì mới khác nhau ở chỗ lương bổng ít nhiều, chứ khi đã đem giọt máu trả nợ thì ai không như ai. Ông X. là công chính ngạch lúc tòng quân được cả lương như khi còn tại chức, thế mà ông Y cũng là công-chức — công chức công nhật — thì khi tòng quân lại chẳng được đồng xu nhỏ nào về số lương mình. Tại sao có sự bất công ấy?

Chúng tôi mong ngài hiểu thấu nỗi thiết thối đó vì giả ơn cho các công chức công nhật khi đi tòng quân cũng được lĩnh đủ số lương mình.

Nay kính
ký tên: 15 chữ ký

DỪNG PHẢN NÀN

NHIỀU CON GÁI QUÁ!..

Thơ cho một bà mẹ

Tôi hiểu bà phản nàn thế không phải vì còn một chút ảnh hưởng di truyền của cái thuyết trọng nam khinh nữ. Ở thời buổi này, với những người đàn-bà có học mới chút đỉnh như chúng ta mà còn có cái ý tưởng ấy, chẳng hóa ra chúng ta lại tự khinh bỉ mình lắm ru! Bà đã có những cái lẽ đích đáng của bà khi bà phản nàn: « Tôi nhiều con gái quá! » Năm con gái bằng đầu nhau, xuyết xoát tuổi nhau! Bà nhìn chúng không phải bằng con mắt ghẻ lạnh (mẹ nào lại ghẻ lạnh được với con!) nhưng lo âu: như các cụ ta xưa bà nghĩ ngợi: « Có con gái nhón trong nhà như có hòm thuốc súng không biết nổ gieo tai vạ lúc nào đây! » và trông gương những thiếu nữ đại khờ hư hỏng một đời vì các chàng trai khốn nạn, bà càng lo âu cho con gái của bà, dầu bây giờ như lời bà nói, đứa lớn nhất mới mười bốn tuổi. Nhưng năm, tháng trôi đi rất chóng, chẳng bao lâu các cô gái hôm nay còn vùi quạ mẹ, mai đã đến tuổi giã thi rồi. Bà lo trước từ bây giờ!

Đừng sớm lo quá thế hơn nữa đừng bao giờ lo thế cả. Nếu không, bà sẽ bỏ hoại tất cả những hương thơm của cái

(Xem tiếp trang 9)

HỎI. — Tôi là một thiếu-nữ 20 tuổi, nhà nghèo đã yêu một người, con một nhà giàu có ở gần nhà tôi, nhưng mẹ người ta nhất định không cho chúng tôi lấy nhau vì viện có nhà con một, cần phải chọn một nơi môn đăng hộ đối.

Kể đến khi bà mẹ bị bệnh đau tim, nhất định bất ý trung-nhân của tôi phải lấy vợ, một người vợ mà chàng không ưng. Nhưng sợ mẹ buồn, mẹ chết, người yêu tôi phải vâng lời và chúng tôi tuy đau khổ lắm nhưng cũng đành với « số mạng ».

Đưa lúc ấy thì một người anh họ của người tôi yêu ngỏ ý cầu thân. Người anh này chính người yêu tôi đã giới thiệu với tôi và không biết đoạn tình duyên trước của tôi.

Vậy tôi phải làm thế nào?

Có nên yêu người anh họ kia không?

Có nên ngỏ cả tâm-sự của tôi với người ấy không?

Có SINH Saigon

TRẢ LỜI. — Nếu lòng bạn thúc dục bạn tìm một tình yêu thiết thực thì bạn còn đợi gì nữa mà không làm lại cuộc đời. Bạn đã không thể kết hôn với ý-trung-nhân, hoặc hy-vọng gì vào đây nữa thì nếu người anh họ kia đủ điều-kiện cho bạn « trao thân » bạn không nên ngần ngại. Bạn nên đem « đoạn tình » trước nói thiết với người sau, kéo rồi ra khi đã lấy nhau, việc trước lộ, sợ có sự không hay chăng?

HỎI. — Vợ chồng tôi ngoài 20 tuổi có 3 đứa con, hiện đang buôn bán ở một tỉnh nhỏ. Gần đây tôi về dưỡng bệnh ở Hanoi 5 tháng. Trong lúc ấy chồng tôi đan diu với một người con gái ở cạnh nhà. Khi tôi về, có thú thực và nói xin cho người ta về ở chung vì người ta đã có mang. Tôi không bằng lòng, thành thử chồng tôi buồn bã suốt ngày.

Vậy tôi nên xử trí cách nào?

TRẢ LỜI. — Cứ nghe bà kể lại cũng hiểu bà thuộc hạng chị em lấy ái-tình làm trọng; nghĩa là thuộc về phái mới. Ngày xưa các cụ bà nhà ta thường đề cho chồng « năm thiếp, bảy thê » vì các cụ đã bị những câu: « Đố phụ bất trinh » « xin chàng cớ bạc thì chưa, rượu chè trai gái say xưa mặc lòng » v. v... làm mê hoặc, nên các cụ chỉ biết mền hạnh phúc cho chồng con, cho gia-dinh mà quên, hoặc cố ý quên hạnh-phúc của mình. Nhưng ngày nay phần nhiều chị em đã hiểu rõ nghĩa chữ « hy sinh » và chữ « ái-tình », vậy nếu bà muốn cho vết thương ở tâm bà được lành, thì chúng tôi khuyên bà chờ đón người kia về. Hẳn bà cũng hiểu rằng cảnh « ái-tình tay ba » thì không còn là ái-tình nữa mà cái gia-dinh ấy cũng ít khi êm ấm. Ông nhà có buồn thì chịu lấy. Chẳng phải ông đã gây nên tội ư? Riêng với bà, bà nên lấy lượng nói rõ với người kia rằng về vật chất bà xin đỡ đỡ — nếu người ấy cần tới sự trông nom về vật chất.

Rồi nếu sau khi sanh đẻ, người ta ở vậy nuôi con, bôn phận bà phải giúp đỡ người ta, lấy tình nhân-loại mà ăn ở. Có thể thôi. Tôi quên không dặn bà nói với người kia không khi nào bà đề cho chồng bà được đan diu với người ấy nữa, vậy người ấy hãy gắng gánh lấy sự buồn tẻ do chính mình gây nên. Đã ở cạnh nhà bà, thì hẳn là biết chồng bà có gia-dinh rồi, thế mà cứ đan diu chẳng phải là tự mình có lỗi sao?

T. L.

KÍNH CÁO DỘC GIẢ

Sau khi đã xuy xét kỹ, đã biết ý kiến của các bạn, chúng tôi nhất định không lảng giá nhưng rút đi 4 trang. Bài vở cũng như xưa vì chúng tôi đã thương lượng với các nhà đăng quảng-cáo, và ngay từ số 40 chúng tôi xin bớt những quảng-cáo sau này:

1) Lait Mont Blanc của hãng Denis Frères. — 2) Cours Particuliers của ông Phạm-tất-Đắc. — 3) Trường Vũ-Khuê. — 4) Bột trẻ con. — 5) Riêng các bà các cô. — 6) China travel service. — 7) Một quyển sách lạ.

Tiện đây chúng tôi xin trân-trọng cảm ơn một lần nữa tất cả các nhà quảng-cáo và hứa khi tình-hình giấy má đỡ khan lại xin đăng lại. T.B.Đ.B.

VÌ DANH LỜI

(Tiếp theo trang nhai)

Sao vậy? Đành rằng chị em bị trào lưu Âu hóa cuốn đi xa quá thành ra lạc đường nhưng không phải ai cũng ở trường-hợp ấy. Vậy thì nay có một ít người tiến được, ta càng nên khuyến khích để sau này họ nâng đỡ chị em chứ sao? Ông Thái-Phỉ đừng lo là trong khi làm việc, chị em bỏ phận sự

một người vợ và mẹ dâu. Các cụ ngày xưa chỉ biết làm mẹ, làm vợ thôi, tuy có gián tiếp giúp xã hội. Chị em ngày nay còn mang nghĩa vụ của một « người » theo cái ý - nghĩa đây - đủ vì chị em trực tiếp hẳn với những công việc của nhân-quần. Chúng ta nên mừng và nên hy vọng rằng: Rồi đây qua bước này, chị em tân học, theo một tôn chỉ chính đáng sẽ đi dắt chị em nhà. Và hồi đó phụ nữ ta có thể khá được.

Thiết tưởng những nhà giáo dục như ông Thái- phỉ không nên đứng riêng về một phe 9 diện mà bàn câu chuyện tiểu hóa và giáo dục của Phụ n bằng những ý-kiến hẹp hòi. vậy, ông sẽ làm nản lòng, t trí những chị em mới tiến n cách vô tư trong công việc x hội. Trái lại, ông nên chăm ch cho đôi chút, mà khuyến khích họ bạo dạn và hăng hái hơn. Đ.B.

Crème de beauté en tubes n° 83
Poudre de luxe en boîtes n° 79

GIBBS

essayez les ; vous n'en voudrez plus d'autres

bonne qualité + bon marché - bonne affaire

EN VENTE PARTOUT

Tòa-báo ĐÀN-BÀ 73
phố Wiéle tức là phố
Trường Thê-dục Hanoi

NGUỒI ta mời bạn đi dự-
tiệc. Bạn đứng từ chối,
lấy cớ là bạn « sợ công-
chúng ». Trái lại, hãy

vui-vẻ nhận lời. Và theo mấy lời
sau đây, chắc-chắn bạn sẽ làm
vừa lòng mọi người, bạn sẽ tỏ ra
bạn là một người lịch-thiệp.

Bữa tiệc to, và sẽ có đông người
đến dự? Nhưng bạn cứ yên-lâm;
đừng sợ rằng bạn không đủ tư-
cách theo kịp mọi người về xã-
giao. Bạn hãy tin rằng một bữa
tiệc không phải là một lễ gi-
long-trọng và, cũng như mọi
người, chỉ khéo-léo một chút, bạn
sẽ là một khách ăn lịch-thiệp đáng
yêu. Chỉ cần ý-tư và vui-vẻ một
tỷ. Đừng xôn-xao khó chịu
hãy tự-nhiên, coi như là không có
gì lạ cả.

Sửa-soạn

Tôi đã thấy một thiếu-nữ sửa-
soạn đi dự tiệc. Cô thử áo, đánh
phấn, sửa lại tóc. Cuống cuống,
rối-rít lo chau-chuốt cho được
diêm-lệ, cô thử đến mười khăn
quàng, dưới mười ánh đèn khác
nhau xem cái nào hợp với cô nhất
cô đi lại trước gương, mỉm cười,
cài chiếc hoa vào vai áo, bỏ hoa
ra: ngắm đi, ngắm lại mãi. Đến
nỗi người nhà cô, ai cũng phải
nói, và mẹ cô bảo:

— Thôi, ti-ế là được rồi, có ă.
Người ta không ngắm kỹ cô đâu!

Có lẽ thực. Bạn nên nhớ rằng bạn
không phải là một người quan-
trọng nhất trong bữa tiệc ấy;
và không phải rằng người nào

XÃ-GIAO

KHI ĐI DỰ TIỆC

cũng chăm-chú, săn sóc lời bạn
Bạn nên hết sức trang-diêm cho
đẹp và nên tươi cười luôn luôn,
như thế đủ làm vui mọi người. Và
như thế, là đủ rồi.

Cần nhất, nên tin rằng, đối với
bạn, không có gì khó cả. Bạn nên
tự-nhiên như ngày thường. Bạn
sẽ làm vừa lòng mọi người một
cách không ngờ.

Lúc đến

Nên đến đúng giờ. Đừng theo
cách lịch-sự kiểu-kỹ đến sau cả
mọi người để mọi người phải
chú ý đến mình nhưng cũng đừng
nên đến sớm quá, trước tất cả các
khách ăn, bạn sẽ khó chịu vì tất
cả mọi người trong nhà sẽ
đề ý đến bạn. Nếu bạn sợ
đến sớm quá, nên chờ một
lát ở ngoài đường, đến lúc có
người nào tới. Lúc ấy, bạn có thể
vào như tình cờ bạn đến sau họ.

Nếu bạn đi với chồng hay với
vị hén-phu, bạn vào sớm được.
Nhưng hai người hãy nói nhiều
chuyện với chủ nhà, lúc mới đến.

Khi mới vào, hãy đi thẳng lại
chỗ chủ nhà để chào người ấy.
Nhưng trong phòng còn phải
gặp bao nhiêu khách ăn khác, bạn
hãy chào lại họ nếu họ chào bạn,
đừng lờ đi, lấy cớ rằng bạn giữ
tư-cách làm một người khách ăn

còn phải đi chào chủ nhà trước đã.
Người ta không nên quên lễ-
phép, vì xã-giao.

Nếu chủ nhà bảo bạn: « Tôi
chắc bạn cũng quen cả các bạn ở
đây rồi. » Bạn sẽ giả nhời: « Vâng »
tuy bạn không biết hết. Nhưng
thế nào chủ nhà cũng sẽ giới-thiệu
từng người với bạn. Bạn hãy vui-
vẻ chào họ nhưng đừng cầu-kỹ
vô-ích: « Tôi rất lấy làm sung-
sướng » hay « Tôi rất lấy làm
vinh-hạnh ». Hai câu này chỉ để
dùng trong chỗ ít người mình với
một người nữa mà thôi.

Và chủ nhà sẽ để bạn nói chuyện
với một người nào đấy. Nếu bạn
quen người ấy rồi, hay lắm.
Nhưng nếu trái lại, người ấy đối
với bạn xa lạ quá, hãy kiên-lâm
một chút. Đừng xôn-xao, tuy lúc
ấy là lúc lúng-túng nhất trong
bữa tiệc. Nếu bạn không biết gọi
chuyện gì, nên nói về cách bày-
biện trong nhà chủ-nhân rất lịch-
sự và hợp-ý bạn; hoặc nói tình
nào, chỗ nghỉ mát nào vừa ý bạn...
vân vân... chỉ một lúc thôi, khó-
chịu sẽ hết và mọi người cũng
ngồi vào bàn ăn vui-vẻ,

Vài lời khuyên...

Trước khi ngồi vào bàn, bạn sẽ
có ý nhìn xem hai người ngồi
cạnh bạn thế nào. Chỉ thoáng qua
bạn cũng hiểu được người nào
khó chịu, ít nói, người nào vui-
vẻ, lịch-sự. Với người ít nói ấy,
bạn chỉ nên nói vừa đủ lệ, đừng
nói nhiều với họ, thêm khó chịu
họ và mình. Nhưng bạn đến dự-
tiệc không phải là để ngồi im và
lúc nào cũng lấy làm phiền-phức,
bực mình vì phải ở dĩa đám
người đông mà bạn bỏ-ngỡ, ngáp
ngừng.

Bạn cần làm vui lòng các người
quen và cần giữ lịch-sự của một
người dự-tiệc. Vậy bạn hãy vui-
vẻ nói chuyện với người ngồi cạnh
bạn, lịch-thiệp và khéo-léo. Thường
thường, một người khách ăn hay
nói chuyện với người ngồi cạnh
mình hơn là với người ngồi trước
mặt. Nhưng như thế cũng vô-lý
vì mình nói chuyện với người ngồi
đằng trước mình tiện hơn là quay

lại bên mà nói. Vậy bạn hãy cố soa
làm được trọn vẹn cả hai điều, bạn
sẽ đáng yêu biết bao! Nhưng đừng
nên nói nhiều quá, bạn cũng nên
nhớ rằng bạn và mọi người đến
đây còn phải ăn. Cần giữ về tự-
nhiên, đừng lúng-túng, đừng
thẹn-thùng sợ chỗ nên hấp-lấp
và sỗ-săng. Dẫu câu chuyện nhạt
đến đâu cũng nên mỉm cười, vui-
vẻ nghe họ. Đừng tỏ vẻ lạnh-lùng,
nghênh-ngang như muốn nói:
« Chuyện bạn nhạt lắm, tôi chẳng
muốn nghe tý nào. » Mình cần giữ
lễ-độ và lịch-thiệp nữa! Dẫu có
chuyện gì bận-rộn ọc bạn, một
điều gì không vừa ý, một việc
buồn, bạn cũng đừng nên bần-
khoăn, lo-lắng trước mặt mọi
người như thế, trông chẳng vui
tý nào. Ở nhà nghĩ ngợi đủ rồi,
đừng đeo bộ mặt lo-âu, dăm-dăm
dựa dăm vui như thế. Chủ nhà
và các người quen bạn sẽ lấy làm
phiền không hiểu họ đã làm gì
cho bạn mất vui, lòng tự-trọng
của họ sẽ bị tổn thương. Bạn hãy
cố đàn-áp tất cả phiền-não và giữ
nét mặt lúc nào cũng tươi vui.

Đừng nao-dộng

Ăn uống cũng cần giữ-gìn và ý-
tư nhiều lắm. Để dĩa, để bát, và
cơm hay đặt cốc xuống bàn cần
làm nhẹ nhẹ. Để có tiếng động
mạnh, tiếng dĩa bát chạm nhau,
tiếng nhai lộp-tộp hay húp canh
sùm-sụp, tỏ ra mình thiếu nhã-độ
và thô-lỗ. Cần phải làm như mình
không để ý tới bữa ăn mấy tuy
chủ nhà đã để hết ý vào bữa cơm
đó, bạn đừng vô-ý nói: « Ô, món
ăn này tôi thích lắm, ngon lắm! »

(Xem tiếp trang 7)

CHỦ MỚI IN ĐẸP

Các ngài muốn cần
bởi gì về việc in xin
viết thư cho ông:

PHAM HUU KHANH
CHỦ

Nhà in Trung-Bac
107, Rue des Voiles - Hanoi. Tél. 855

BẢN QUẢN XIN GIỚI-THIỆU
CÁC NGÀI NHÂN TRƯNG BẮC
TRƯỚC Ở PHỐ HÀNG BÔNG 61-
63, NAY SẴN LẠI SỐ 107,
CHUYÊN IN SỔ SÁCH, GIẤY MÁ
NHÀ ĐUỠN, BÁO CHÍ, BÁCH HỌC
TIỂU THUYẾT BẢNG CHỖ TẤY,
QUỐC NẾU, CÔNG VIỆC ĐAM
RẤT NHANH CHÓNG BẮC QUẢN
GIỎN NHẢY MỚI VỀ NHỮNG KIỂU
CHỖ TẤY IN KHÔNG BẮP ĐỒ
CÁC GIÁ IN KHÔNG BẮP ĐỒ
BẢNG MONG CÁC NGÀI Ơ QUẢN
XIN CHỖ LẤY LẤM BẮC QUẢN
RẤT LẤY LẤM BẮC QUẢN

QUÊ - HIÊN

Số 36, Phố Hàng Lũ - Hanoi

CHUYÊN ĐÓNG GIẤY PHỤ-KU

CÁC BÀ CÁC CÔ MUỐN CÓ
ĐƯỢC GIẤY BỀN, MỸ-
THUẬT, NHẢ... XIN MỜI
LẠI HIỆU QUÊ-HIÊN SẼ
:- ĐƯỢC NHƯ Ý :-

NHI ĐỒNG

HẠNG ĐẦU ÓC (TYPE CÉRÉBRAL)

Hạng thứ ba này gồm những đứa trẻ mà thể chất như tụ tất cả vào hai cái đặc điểm: 1.) cái trán vĩ đại, cao và dô ra. 2.) cặp mắt sáng ngời, sâu đắm đắm và thường khi có vẻ dớn dác. Hai cái đặc điểm ấy bộc lộ rõ rệt hầu như ở tất cả các bộ phận khác: thân hình mảnh mai, chân tay nhỏ nhắn, nhìn chúng người ta có cảm giác một cái gì trong trong nhẹ nhẹ (tức như ta nói con người nho nhã, thanh tao). Đứa trẻ thuộc hạng đầu óc to này không tham ăn, không thích chơi đùa, chỉ học hành một cách rất đam mê. Óc nó luôn luôn làm việc như một cái máy chạy không ngừng, nó làm cho cha mẹ nó được nhiều người khác ganh tị thêm muốn, nó là hạng trẻ thần đồng rất hiểu học. Nhưng nhiều khi cái khối óc thông minh chăm chỉ ấy không biết cách học hành, làm việc, thành thử kết quả không ra gì, chỉ nhờ một trí nhớ rất mãnh liệt mà súc tích được nhiều điều có lẽ không hữu ích mấy! Bởi vì học nhiều, nhớ nhiều có ích gì; người ta cần đến cái «phẩm» của sự làm việc hơn là cái «lượng» và những hạng trẻ thần đồng ấy sớm đem dùng tất cả những năng lực của mình, đến khi lớn lên, lại thành những người tầm thường.

Tuy thế, ta vẫn phải nhận rằng những bậc vĩ nhân ở thế giới xưa nay đều thuộc về hạng trẻ có đầu óc to này.

Nếu con bà thuộc về hạng trẻ ấy, thấy nó ham mê học hành quá, bà nên coi chừng, đừng để sự học làm hại cuộc đời của nó.

Những bệnh hiểm nghèo: thiếu máu, ho lao, loạn óc, chỉ dành chờ những đứa trẻ làm việc bằng tinh thần thái quá. Con bà cần phải có một thân thể rất khang-khỏe thì trí óc nó mới sáng suốt trong sự học hành. Phải lôi nó ra khỏi phòng học, kiếm những trò vui cho nó giải trí, bắt nó đi đây đi đó, giao thiệp chơi bời với những đứa trẻ khác trong khi nó chỉ muốn cô độc ở trong phòng học.

Bà đừng để cho sự kiêu ngạo thông thường của lòng làm mẹ, huyễn hoặc bà, đến nỗi chỉ mong con «nhồi sọ» học như «khỗ sai» để thành một kỳ-tài trong các cuộc thi cử! Bà đừng lo, nếu con bà quả có thông minh, có kỳ-tài, thì không cứ gì phải học như «khỗ sai» nó mới thành tài.

Pascal thuở xưa, bị cha mẹ bắt nghỉ học vì sức yếu, thể mà tự mình cũng tìm ra được những nguyên-lý của môn kỹ-hà-học!

Các bà hẳn đã hiểu những sự ứng dụng cho khoa giáo dục của môn quan sát hình thể bên ngoài (morphologie). Đã đành, không phải những hạng trẻ nói trên đều có những tính cách rõ rệt và đúng như những tính cách đã

kể, nhưng cứ quan sát con bà cho cẩn thận bà có thể hiểu nó thuộc về hạng nào. Muốn cho sự quan sát được dễ dàng bà nên cứ ba tháng một, lại chụp ảnh cho con một lần. Lúc bé thì chụp trần truồng nhón lên thì mặc thêm chiếc một quần cụt. Đánh dần thứ tự những bức ảnh ấy nó thành như cuốn phim chiếu sự nảy nở thân thể, sức nhón của đứa con bà, bà còn nhận thấy những sự thay đổi trong hình thể nó và nếu thấy có sự thay đổi thái quá, bà nên hỏi ngay thầy thuốc.

Theo bác sỹ Ly die Favrier
MÁ EM

DẤU VẾT

Tặng hương hồn cô LÊ-THỊ-THỰC, bạn và em gái tôi
H. L.

Khi chiều len xuống
Trong muôn nhánh cây,
Hoa run trên cuống,
Thân vàng rơi bay...
Nhưng, hoa rụng, những cánh
khô còn lại.
Và ngang trời còn thoảng chút
hương say.

Khi trong nhà tối,
Lò sưởi đã tàn.
Lửa leo hấp hối
Trên mình cây than...
Nhưng lửa tắt, những lớp tro
còn lại.
Và đây nhà hơi ấm vẫn mờ
lan.

Khi cung đèn rớt,
Ngón tay rã rời,
Tơ đồng lạnh ngắt,
Phím ngà long rơi...
Nhưng, đèn hết, những dư âm
còn lại.
Và nơi lòng còn vang tiếng bi
ai...
Cái gì đã qua cũng còn lưu lại,

GIỚI THIỆU SÁCH

Chúng tôi nhận được:

1.) Chạy-Loạn, tiểu-thuyết của Lưu-trọng-Lưu do Librairie Centrale xuất bản.

2.) Kỹ nghệ tạp chí do ông Nguyễn hữu-Thăng làm giám đốc.

Kỹ nghệ tạp chí mỗi tháng ra 1 kỳ giá bán 0.15.

Kỹ nghệ tạp chí chuyên chú về phổ thông các điều cần thiết về kỹ nghệ và nâng cao trí thức của anh em lao động. Thật là một tờ báo rất có ích ai ai cũng nên đọc.

Xin giới thiệu cùng đọc-giã Đán-Bà.

Đ.B.

Một bóng vang hay một chút
hương thừa.
Ôi, chua chát là những di tích
ấy!

Nó còn theo rầy sáo mãi lòng ta.

Nhưng... có cái đã qua mà
không lưu lại,
Dầu một vang hay một bóng
hương thừa,
Kẻ muốn khổ vì một di tích ấy
Cũng không tìm đâu được nỗi
nùng chưa!

Ôi, chua chát là không còn chi
nữa
Trên dấu chân của kẻ đã đi
rời!...

Mà người ấy đã đi... đi về
muôn thủa
Còn gì đâu lưu lại ở lòng
tôi!...

LÊ-HUYỀN-LINH

« Bình rượu chát »
đoạn khi về chốn cũ

Pharmacie J.-MUS

MỘT HIỆU THUỐC TÂY LỚN
NHẤT Ở SAIGON. THUỐC
MỚI, GIÁ HẠ, TIẾP ĐÃI CÁC
THÂN CHỦ VIỆT-NAM RẤT
CHU ĐÁO XIN MỜI QUÝ BÀ
TỚI THĂM MỘT LẦN SẼ BIẾT

SAIGON — Rue Catinat — SAIGON

GÌỜI nóng quá! Luce kêu như vậy, hai tay nâng cao mớ tóc xõa sau đầu, cho mát gáy.

Luce ngồi trong buồng tiếp khách; gần bên nàng, con mèo trắng nằm cạnh những chồng sách ngổn ngang. Lúc ấy vào một buổi trưa hè, sao Luce thấy nóng bức và trong lòng bồn chồn quá!

Không, Luce không chờ bác-sĩ «ấy» nữa: có lẽ trưa nay người không đến đâu. Chắc người đã đi thăm các bệnh-nhân ở miền khác rồi.

Nàng ngồi vuốt ve con mèo, thoải-thể nói chuyện với nó như nói với một người bạn:

— Nóng quá nhỉ! Tại sao giờ lại nóng thế cơ chứ!

Trong lá xanh, đàn chim ngừng hát: bướm ong thôi lượn trên hoa. Luce lấy chân vuốt đầu mèo nhưng bỗng nàng đi giày rồi đứng phắt giày:

— Mèo ơi, tao ra ao đây, mày đi không nào.

Rồi Luce qua vườn, đi thẳng ra ao, Nắng quá! mọi vật đều im lìm. Luce nhìn cỏ hoa, nghĩ thầm: «Bây giờ ở vườn bao nhiêu là hoa đẹp. Chẳng không đến. Mai kia, lúc Chàng lại, cỏ cây sẽ héo hết, và không còn một chiếc hoa nào... Héo hết... ờ, mình sẽ thích chí lắm! Đáng!»

Nhưng mong nhớ đủ làm át cả hờn dỗi, lòng Luce dịu lại ngay... Nàng nhìn con chó vừa ở trong nhà chạy ra, nghĩ ngợi:

— «Con chó này ngoan lắm! khi nào mình về ở với bác-sĩ mình sẽ đem theo nó và con mèo... Mình sẽ thả nó ngoài vườn rộng, tha hồ

CHUYỆN NGAN

MỘNG...

CỦA JENNIE CHAUVEAU

cho nó chạy nhảy, và chàng sẽ bảo mình: «Hoàng-hậu của tôi đẹp quá, đưa con mèo và con chó mọt như nhưng.»

Mình sẽ cầm trong tay một bông hồng thơm, mình sẽ ngồi trên một chiếc ghế khảm, bên cạnh một chiếc đèn ngọc thạch và một khay nước giải khát. Chàng sẽ lại bảo mình: «Em ơi, em đã cho tôi sung sướng, em đã làm tôi trẻ lại...»

Vậy thì sao hôm nay chàng không đến vì bác-sĩ hiền từ và đáng yêu ấy! Giờ này ba má ngủ cả rồi; cửa đóng kỹ. Thì, như «hôm nọ» chúng ta vui biết mấy!

Nghĩ đến «hôm nọ», Luce không khỏi rung mình vì tê mê và vui sướng. «Hôm nọ» là thứ tư vừa rồi... Luce ngồi trên đầu tường ẩm con mèo trong lòng, đang ngẩng lên nhìn trời. Bác - sĩ Duvoisin đứng ô-tô trước cửa nhà nàng và thân thiện, bác - sĩ mở cổng đi vào, chẳng cần rung chuông.

— Luce ơi, em nói chuyện với chim

đấy à?

Luce giật mình ngó xuống:

— Không, em... em nhìn mây bay đấy!

Luce nhìn bác-sĩ, sung sướng. Hôm nay người đẹp quá. Người mặc bộ áo màu xám nhạt, ánh nắng chiếu vào, đẹp làm sao! Gió tung mớ tóc hoa râm của người... Luce nhìn mãi không chán.

— Bác-sĩ, em xuống đây, Bác-sĩ đưa tay ra, em vắt con mèo xuống trước nhé!

Và người đã đưa tay ra đỡ con mèo. Luce chỉ muốn nhắm mắt lại, lặn mình vào hai cánh tay che chở ấy.

Nhưng nàng đành chèo tường xuống.

Không dẫn đo, Luce bảo bác-sĩ «Ba má em ngủ cả trên gác rồi.»

Bác-sĩ tươi cười:

— Được em tiếp tôi càng hay chứ sao! Và chẳng, cũng vì em mà tôi đến đây.»

Luce ngoắt đầu cho tóc gọn ra sau đầu và ngừng mặt nhìn bác-sĩ nàng cười, nụ cười trẻ-trung và xinh tươi lạ!

— Chúng ta dạo vườn, bác-sĩ nhé!

— Vâng, tôi chiều ý cô bé!

Họ đi sát vào nhau, dưới ánh nắng chói-lọi, ra sau nhà, họ dừng lại một lát trước chỗ Luce thường hay chơi với con chó bông của nàng. Nàng hỏi hộp quá Bác-sĩ gọi nàng là «cô bé,» nhưng cũng chẳng sao. Luce biết rằng, đối với bác-sĩ cũng như đối với ba má, nàng không phải là một đứa trẻ nữa rồi. Nàng đã cảm thấy tim nàng rạo-rực mỗi khi thấy bác-sĩ, nàng biết thích màu tóc bạc, hình dáng khỏe mạnh, và đôi mắt chàng còn quắc thước, vẫn nhìn Luce một cách thiết tha và âu yếm. Luce mới có mười lăm tuổi thôi. Mười lăm tuổi! Nhưng nàng đã tinh-khôn và già-dạn hơn các cô gái khác, bằng tuổi nàng. Và chẳng, Bác-sĩ chẳng thích nàng bé nhỏ, trẻ-trung với tuổi mười lăm đó ư? Cần gì lo đó! Miễn chàng hợp ý Luce và Luce vừa lòng Bác-sĩ là đủ rồi.

Họ ngồi trên bờ giếng, trong bóng những cây vả to lớn. Sau một hồi im lặng, Bác-sĩ Duvoisin hỏi Luce bằng một giọng rất êm ái mà Luce dự đoán lời chàng còn bao nghĩa bóng gió yêu đương nữa:

— Luce, em có thích sống ở thôn quê không? Trong vụ hè này, em ở đây có được vừa ý chẳng?

— Thôn quê! Ồ, thưa bác-sĩ, em muốn trọn đời sống ở thôn quê!

Luce cảm động. Tim nàng đập mạnh lạ thường. Nhưng sao chàng e-lệ nhỉ. Theo trong chớp bóng thì chàng hẳn đã đến gần người yêu, nắm tay nàng và đặt lên đó một chiếc hôn đầm thấm rồi, đầm đuối, chàng sẽ bảo: «Em, em có muốn trọn đời sống cùng tôi, ở miền quê không?» Luce không ghét những kiểu cách đó đâu. Nàng yên-lặng chờ đợi.... Nhưng Bác-sĩ, thận-thùng, lúng túng làm sao! — chẳng nói gì hơn với nàng cả. Luce cúi nhìn đất, mặt đỏ bừng.

Họ dẫn nhau đi men bờ ao. Thứ tư trước cũng nóng-nực như hôm nay. Bác-sĩ nháy mắt, lấy dáng điệu đùa.

— Ba em hay ra câu ở đây, phải không, Luce?

— Vâng, ba em ưa đi câu lắm. Người chỉ thích câu được một con cá rô to.

Vui quá, Luce nói chuyện với Bác-sĩ thích quá, chẳng chán được. Nhất là nói chuyện về Ba Luce, sao bác-sĩ trẻ con và hay pha trò thế nhỉ!

— Thế em có thích đi câu không, hử Luce?

Ồ, em ấy à. em chẳng thích tý nào cả. Vì câu cá, phải ngồi im lặng và châu chực mãi, mệt mỏi và khổ sở lắm, bác-sĩ ạ.

— Thế thì chả bao giờ em đi câu đâu nhỉ! Thú vị lắm cơ Luce ạ. Đề hôm nào tôi dẫn em ra câu ở bờ sông ở đây, nước chảy reo dưới bờ cỏ và liễu soi mình trên giòng sông.. Chuồn chuồn và bướm bướm đủ màu sẽ đậu trên tóc em... Đẹp lắm, Luce ạ.

Luce nhắm mắt, hồi-hộp và tưởng tượng họ đã ở bờ sông, bác-sĩ Duvoisin nghiêng mình nhìn phao. Nàng quay lại ngắm bác-sĩ, mặt lộ vẻ tha-thiết, yêu-đương. Nhưng bác sĩ bỗng nói:

(Xem tiếp trang 7)

29 DÉCEMBRE 1939!

Các bà, các cô sẽ tới hiệu may:

MARIE SINH

Số 155, Phò Hàng - Bông — HANOI
(Cạnh phố Hội - Vũ)

CÓ ĐỦ CÁC KIỂU Y-PHỤC PHỤ-NỮ
TÍNH KHÓ ĐẾN Đâu CŨNG ĐƯỢC VỪA Ý
Chiều hàng tính giá đặc-biệt

MỘT LĨNH HỒN

XL

CHUYỆN GIẢI của THU THU

Vân hoảng-hốt giắt mạnh tay ra, nằng gior tay tát luôn Huyền! Bị cái tát bất ngờ Huyền lùi lại ngạc-nhiên, nhìn Vân đang dương cặp mắt sáng quắc đầy vẻ thách đố khinh-bĩ dọi vào mặt Huyền. Nhưng nộ-khí càng tăng vẻ nằng mẫn trên mặt Vân, và cái nhìn của Huyền từ ngạc-nhiên đổi ra say-sưa thêm muốn... Hân hé miệng cười làm Vân càng hoảng sợ khinh-bĩ hơn là cái nắm tay liêu-lĩnh của hân vừa rồi, cái cười khả-ố Vân coi như đã xúc-phạm đến người Vân. Lập tức Vân tiến bước ra phía cửa, Huyền cũng tiến bước lên. Tuy run sợ, nhưng sự bất-bình tức-giận đã hun lòng can-dảm của Vân nảy trí - khôn cho Vân, Vân đứng dừng lại, dẫn từng tiếng: Nếu mày tiến bước lên, nếu mày đụng chạm đến người tao, tao sẽ kêu lên. Mày đừng quên ngoài kia có đông khách mua hàng và trông những người khách ấy có một người đi với tao.»

Huyền chần chợn, sự nhớ đến sự vỡ lở tai tiếng có hại cho cuộc buôn bán của mình. Hân nhún vai, cười gằn, ra vẻ không cần rồi quay vào bàn giấy. Vân đường hoàng bước ra. Người nằng nằng bưng như than lửa, treo vọi lên chiếc xe, dục kéo về Ấp! Dọc đường, nằng mới chỉ có cảm-tưởng thoát được một tai-nạn lớn, mừng hồi-hợp, mãi cho đến khi xe đỗ trước nhà, lòng Vân mới sôi nổi hờn giận mẹ. Vân đi sầm sầm đến trước giường Thanh ghi chặt lấy vai Thanh rít lên: Má! má! má làm nhục con.

Và không còn gì để giữ Vân khỏi thốt lên cái câu mà Vân vẫn hết sức tránh không bao giờ dám nghĩ tới, nói tới: Trời ơi! Sao mẹ tôi lại thế này! Má làm nhục con.

Thanh hiểu đã xảy ra sự gì cho

Vân rồi. Thanh ngo-ngác bối-rối: Má không ngờ thằng Huyền nó thế!

Vân như điên-cuồng: Má phải ngờ phải hiểu rằng má chỉ có những người đàn ông khôn-nạn làm bạn thôi vậy mà má còn cố ép con mang thơ đến vay tiền người ta. Má hẳn biết rằng những người đàn ông bạn của má nếu cho má vay tiền là muốn...

Vân không nói nốt được nữa cái câu vừa làm Vân ghê-tởm, vừa làm Vân xấu-hổ lây cho mẹ. Vân nghe-ngáo buông mẹ ra ôm mặt khóc. Thanh ngồi giẫy về ngo-ngác in trên mặt. Như ta đã biết tuy truy-lạc, nhưng là truy - lạc cái lối thượng - lưu, Thanh lúc còn thịnh thời không hề bị một ai khinh-bĩ. Những người đàn ông đầu được hay không được Thanh đoái tới cũng vẫn đối với Thanh một cách trịnh-trọng và hầu hết đến nhà Thanh không phải toàn chỉ vì cái ý-tưởng muốn mua chuộc thân-thể Thanh. Nhiều người đến để nhờ Thanh lo hộ công-việc, hay giới-thiệu cho những mối hàng người Pháp. Tóm lại Thanh cũng có những bạn làm ăn như một người đàn bà nề-nếp, và

trong số bạn ấy có Huyền. Hơn nữa Huyền còn là một người hàm ơn của Thanh. Nhờ Thanh hẳn mới có một số khách hàng quan trọng làm thịnh-vượng lại cuộc buôn-bán của hân đã gần lụn bại. Hân vẫn nhận điều ấy với Thanh và tự coi mình là đàn em của Thanh. Bởi thế Thanh đã không nhờ hân giúp đỡ lúc bị vỡ nợ. Thanh hiểu hẳn vụ lợi không bao giờ dám bỏ ra một số tiền to để giúp Thanh. Nhưng lúc này Thanh chỉ cần đến một trăm bạc số tiền để Thanh dưỡng bệnh cho đến lúc thật khỏe. Thanh chắc mười mươi là hân sẽ vui lòng hơn nữa lấy làm hân-hạnh được giúp Thanh, vậy mà...

Thanh khẽ hỏi Vân cái điều mà Thanh đã đoán được tự nãy: Hân đã chêu ghẹo Vân — Vân gật đầu. Thanh bưng bưng tức giận cái tức giận của một kẻ bề trên bị kẻ dưới xúc-phạm. Thanh tự ví mình là một bà hoàng mà Huyền chỉ là một gã hạ tiện dẫu có đem cả cơ nghiệp đến mua chuộc Thanh, Thanh cũng không thèm nhìn đến. Tiếng khóc của Vân càng gọi nổi nhục-nhất-tức-tối trong lòng Thanh.

— Thôi Vân đừng khóc nữa.

Thanh khẽ nói.

Nhưng bao nhiêu nỗi uất-ức đau khổ của Vân đè nén bấy lâu nay như gặp cơ hội này để được bùng ra, Vân càng nức-nở, nói tất cả những ý nghĩ thâm kín: Má chỉ nghĩ đến má, má chỉ kẻ lòng tự-ái của má, má sợ con khau áo đi bán thì má mang tiếng là phải nhờ con, má đi vay tiền người ngoài. Má không thèm thân thiện với con, má coi con như thù hằn. Má muốn kéo con xuống chốn bùn nhơ, má đã thất bại với Phủ-Tịch, nay má lại muốn con chịu nhục với thằng Huyền!

Thanh nắm tay Vân: Không, không quả thật má không có cái ý muốn ấy. Thằng Huyền chỉ là hạng tôi tớ của má. Má tưởng nó phải kính-trọng con. Con nên hiểu dù má có hư-hỏng, tất cả mọi người đều khinh-bĩ má nữa nhưng trong số đó má vẫn tưởng rằng có một vài người không được quyền khinh-bĩ má như thằng Huyền chẳng hạn, vì nó đã chịu ơn của má rất nhiều. Nhưng nay má đã hiểu thêm lòng người: ai cũng có quyền khinh má cả, kể cả con.

Thanh nói batiếng sau rất khẽ nhưng hàm bao vẻ hờn trách. Lòng Vân sặc-xuyến rộn lên.

— Má! Má! Con biết con không có quyền khinh-bĩ má, má đã nuôi con ăn học, má đã sinh đẻ ra con. Nhưng sao má không yêu con như ý con tưởng: giữa con và má, má vẫn để một sự ghẻ lạnh oán hờn. Má còn căm giận cha con? Từ khi nghe má kể sự phụ bạc của cha con, con càng hết sức ngoan ngoãn để chuộc tội cho cha con. Má cố thêm biết đến lòng con đau. Trời ơi! má tưởng những sự giam - cầm nghiêm-khắc của má đã khiến con không dám đi trốn với Di? Không, không phải chính là tại con yêu má, chính là tại con muốn chuộc tội của cha con. Người đã làm nên tội, người đã làm hỏng cả cuộc đời của má, người đã chết rồi thì nay con phải đền tội lại. Trời đã muốn thế, con vâng ý trời. Con đã nhục nhã vì chuyện Phủ-Tịch, con đã hy-sinh Di, tưởng thế cũng đủ chuộc tội của cha con rồi. Con xin má thương con hơn, cho con

ÁO CON NÍT

VĨNH - LONG

CẦN NHIỀU CÁC NHÀ BUÔN TƠ NAM-KỲ

SAICON, - CHOLON, - MYTHO,
BACLIEU, - TRAVINH, - CANTHO,
BIENHOA, - PHNOMPENH.

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ

53, RUE DE LA CITADELLE, HANOI

một chút an-ủi. Con đau-khò lắm, thà là trời mượn tay người khác để hành phạt con cái tội cha con đã làm. Trời lại mượn bàn tay má, bàn tay con yêu dấu để hình phạt con, má hãy thương con, dầu sao con chắt đối với con má vẫn có chút tình. Má tha lỗi cho con lúc này con nói sấm sỡ. Không, con không bao giờ dám khinh-bỉ má, đối với mọi người má là người không tốt nhưng đối với con má chỉ là một người mẹ mà con phải kính phải yêu bằng tấm lòng kẻ làm con.

Vân đang nói lưu liên như giọng suối chảy, bỗng ngừng bật lại, bàng hoàng, có cảm - giác những lời nói của mình như những hòn đá ném vào chỗ hư không, không một tiếng vọng lại. Nàng tò mò nhìn Thanh cặp mắt Thanh nhắm nghiền bần - bật như người mê ngủ, nhưng những nét trên mặt hầu co cả lại, đọng vào một ý nghĩ gì chắc là đau đớn lắm. Vân ngừng một chút thì Thanh cũng mở choàng mắt ra : sự im lặng của Vân thức tỉnh Thanh. Thanh đón-dắt :

— Hở Vân còn nói gì nữa ?

Giọng nói hốt-hoảng, cặp mắt cũng hốt-hoảng như người mê sảng. Vân ngạc-nhiên nắm tay Thanh : Má làm sao thế ?

Thanh chỉ vào đầu : Nó xuyên vào đầu má. Lạ lùng quá !

Vân càng ngạc-nhiên đâm ra sợ hãi : Má nói cái gì ? cái gì xuyên vào đầu má ?

(Còn nữa)

KHI ĐI DỰ TIỆC

(Tiếp theo trang 3)

hay là « Tôi vẫn thèm món này mà lâu lắm không được ăn. May hôm nay bạn lại cho nếm thử. » Bạn, dầu sao, không phải là một người lấy sự ăn làm trọng nhất và cũng chẳng đến nỗi thèm-thuồng khao-khát đến thế. Lúc chủ nhà mời một món ăn nào mà bạn không ưa, cũng gặp lấy lòng người ta chứ đừng sỗ-sàng : « Cảm ơn, và tôi không thích món này » hoặc « ở nhà, món này tôi ăn nhiều lắm, chán rồi. » Có khi người mời bạn tới ăn, không được sang giàu hay khéo-léo bằng bạn nhưng bạn chỉ phạm lòng tự-ái của người. Trong buổi đó, không chỉ có mình bạn nhưng còn bao khách ăn khác, chủ nhân sẽ hổ-thẹn với họ. Lúc nào mình cũng cần đề-dặt trong lời nói và trong cử-chỉ.

Lúc thấy người ta đang ăn, hoặc lúc bạn đang ăn, đừng nên nói chuyện. Nhiều lúc mình vô-tình hỏi một câu, người ngồi bên cạnh lung-búng miếng ăn trong miệng, trả lời không thành câu hay không kịp trả lời, thực tội-nghiệp !

Nếu chẳng may gặp « ca » ấy, bạn phải khéo léo gỡ giúp bởi rồi cho họ. Vì dụ họ đang nhai-m nhồm nhai một miếng thịt, thịt đầy cả miệng, vô tình bạn hỏi :

— Bạn đi Saigon chưa nhỉ ?

Nhưng người đó đang nhai, lẽ cố nhiên không tiện trả lời, tình khôn, bạn sẽ tiếp theo :

— Saigon, theo ý tôi lại đẹp hơn Hanoi, tuy không hoa mộng như Hà-nội... Song mỗi tỉnh có một cái hay riêng...

Người kia vẫn chưa nhai xong. Bạn cần nói nữa :

— Saigon có vẻ « tây » hơn, bạn nhỉ ! Tôi thích ở Saigon lắm. Hồi còn nhỏ, tôi có ở đấy ba, bốn năm.

May quá, người ta nuốt xong miếng ăn rồi. Bạn cứ thản nhiên nói chuyện như bạn vẫn nói : đừng ngần ngại ra như chờ đến lần họ đáp vậy. Người ta bắt đầu nói chuyện, bạn sẽ dựa theo chuyện đó mà nói. Người ta sẽ thăm cảm ơn bạn vì biết bạn đã tinh khôn và khéo léo, làm họ đỡ bối rối và ngượng nghịu.

Ăn uống

Ăn xong, mọi người sang buồng khách. Lúc đứng giây, bạn có ý khẽ phẩy áo, khăn một chút, e có bột vụn bánh hay rau, dính chẳng. Nhưng khẽ khẽ thôi đừng làm mạnh như bạn chải áo ấy, buồn cười lắm. Bạn sẽ nhìn xuống đất và đi cẩn thận ra khỏi buồng ăn, sợ có hạt trái cây rơi xuống hay một lá rau, bạn sẽ trượt chân.

Trước khi vào buồng khách, bạn có thể dỷ ví tay ra soi gương và thoa qua chút phấn. Một chút thôi đừng làm ngoa ngoắt quá.

Trong lúc người ta nói cười, đùa vui, đàn ông hút thuốc : đánh riêm, bạn có thể lại gần chủ nhân, giúp đỡ người bằng cách pha nước hay đưa cà-phê mời mọi người. Sẽ không ai cười chê hay chỉ trích bạn đâu. Trái lại, bạn là người khéo léo và dễ thương. Trong khi đưa nước ấy, bạn có thể nói chuyện với người nào bạn quen. Nhưng phải giữ ý : nếu bạn không thân với người đó lắm, đừng nói nhiều, người bạn thân hơn của người ta sẽ bực bội.

Ngồi uống nước, đừng dựa lưng ra ghế bành, trông chững chạc lắm. Trong khi nói chuyện, xin bạn nhớ rằng người quen làm một việc gì hoặc muốn hỏi thầy thuốc hay trạng sư về một điều gì : không phải lúc đâu, bạn ạ.

Ra về

Đừng nên về trước nhất. Trừ khi bạn có việc khẩn cấp lắm hãy xin lỗi mọi người trước khi ra cửa. Nếu không, hãy chờ mọi người cùng ra một lúc. Đừng quên lại cảm ơn chủ-nhân rất ân-cần, khen ngợi chủ-nhân đã khéo-léo và cần-thận xếp đặt bữa tiệc được hoàn-hảo.

Nào, xem có gì khó khăn đâu, bạn ? Chỉ đề ý một chút, bạn dự xong một bữa tiệc to và bạn còn làm cho người khác vừa kính-mến, vừa khen, phục bạn nữa.

PHUNG-HOÀNG

Mông

(Tiếp theo trang 5)

— Tôi còn chờ vài hôm nữa đã. Vì sẽ có một sự bất ngờ xảy đến. Luce và tôi sẽ cùng vui-vẻ lắm lắm... Luce nhớ đấy !

Luce cau đôi lông mày cong vút, tỏ vẻ ngạc-nhiên lắm. Một sự bất ngờ xảy đến !... sự gì thế nhỉ ! Mà lạ là điều ấy sẽ đem vui mừng lại cho Luce ! Luce nóng biết quá ! Lần này là lần đầu mà bác-sĩ hứa-ben với nàng những điều mập-mờ như thế. Nhưng Luce dự-đoán.

Buổi gặp-gỡ ấy đẹp như một bức tranh. Họ cùng ăn chung những quả lê vừa hái, những quả mận ngon lành ; họ cùng vuốt ve con bò cái, đi sát bên nhau, dạo qua h vườn. Vào quãng 4 giờ chiều, bà Luce ở trên gác xuống, thấy họ nằm sát đất, chăm chú nhìn một đàn kiến. Luce rắc đường ở đấy và họ cùng chăm-chú xem kiến đến tha mồi. Ôi ! vui say !

Từ hôm ấy, bác-sĩ chưa đến. Trưa nào Luce cũng đứng trên tường, nhìn bốn phía, mong ngóng bác-sĩ thân yêu của nàng. Nàng thở dài : « Họ bỏ mình vì họ chán mình rồi đấy ! »

Hôm nay Luce chọn cái áo đẹp nhất để mặc, chiếc áo màu thiên- thanh mỏng và nhẹ mà Luce thích nhất. Luce trang-diêm rõ đẹp và hồi-hợp đợi... Nàng mong-ước hôm nay bác-sĩ sẽ đến. Ừ, bác-sĩ phải đến chứ, vì lâu lắm, chàng không đặt chân tới nhà Luce ; và chẳng, vì chàng, hôm nay Luce diêm-trang được diêm-lệ như thế.

Con chó nhảy chồm lên nàng, chống hai cẳng trước xuống đùi nàng và in vết bần lên chiếc áo đẹp ấy... Luce, đang bồn-chồn vì mong - đợi, đang bần - khoăn vì thương nhớ, thấy áo bần, càng thêm tức. Nàng hất mạnh con chó xuống đất :

— Đi đi, mày xấu lắm, làm bẩn cả áo đẹp của tao rồi.

Ô hay nhỉ, có thể mà nàng cũng dẫn vật con vật được. Nàng đổ cả giận dỗi vào nó. Lòng nàng như bị nung-nấu, nàng bứt-rứt vô cùng.

Vừa lúc ấy, chuông ngoài cổng reo vang. Nàng đoán... à không, chắc chàng chưa đến hôm nay. Sau bao hôm mong mỏi quá. Bác-sĩ không đến, Luce đã thấy lòng mệt mỏi và buồn rười, Luce chưa dám tin bác-sĩ đã đến. Chắc đấy là ông bạn hàng xóm của bà Luce đấy thôi.

Nhưng má đã thở đầu ra của sỏ, ngoảnh lên gác, bảo Luce :

— Con, xuống mau, bác-sĩ đợi- sin tới kia. Con xuống tiếp bác-sĩ đi, ba má sẽ ra sau.

CLINIQUE & MATERNITÉ DU
DOCTEUR :

NGUYỄN MANH THÂN

49 - 51, Avenue du Grand Bouddha — HANOI
Téléphone 830

Médecine générale et Infantile

Rayon X — Rayon U. V. et I. R.

Diathermie — Ondes Courtes

Courants Galvano — Faradiques

CONSULTATION : matin : 8 h. à 11 h.
soir : 3 h. à 7 h.

Bác-sĩ Duvoisin ! Chàng ! Nhưng tại sao hôm nay bác-sĩ lại rung chuông vội-vàng như thế nhỉ. Và chàng mặc lễ-phục đen, mang bí-tất tay trắng, nom long-trọng quá chừng. Mà nàng thì, áo đẹp đã bị hoen bùn, thẹn quá ! Luce chạy vội xuống chào bác-sĩ, vui mừng nổi dậy trong lòng thơ...

Song hôm nay bác-sĩ không đến một mình. Chàng có dắt theo một chàng trẻ tuổi nữa. Gớm, cái người ấy gầy-gò, điệu-bộ lúng-túng, quê mùa trông đến buồn cười ! Lại còn vận mãi cái mũ nời trong tay, nom đến hay ! Luce không thấy có thiện cảm với chàng ấy, thế mà bác-sĩ đã rồi-rít lên :

— Luce, hôm nay chúng mình long-trọng quá nhỉ ! Đấy, tôi biết em cũng đang mong sự vui này đến, như tôi đã hẹn cơ mà. Đây là Laurent cháu tôi vừa đỗ bằng tú-tài phần thứ nhất. Tôi tin rằng Luce và Laurent sẽ hợp ý nhau và thân yêu nhau mãi mãi.

Ba má mỉm cười nhia đôi « Kim-đồng Ngọc-nữ » :

— Chàng lịch-sự lắm ! Đôi này thực xứng đáng. Bác-sĩ, chúng tôi vui lòng quá, Thực bác-sĩ đã thương em và săn-sóc em nhiều lắm ! Thôi, ta để họ nói chuyện với nhau, chúng tôi xin mời bác-sĩ lên nhà xơi nước.

Bác-sĩ còn quay lại một lần nữa :
— Các con đi chơi với nhau và nói chuyện cho nhau nghe đi nào !

Rồi bọn « người nhớn » lên nhà cả, để hai « đứa trẻ » đứng với nhau, cũng lặng im và lúng-túng. Luce vừa tức, vừa giận, quay ngoắt đi, chẳng thèm nhìn lại Laurent nữa. Nàng chạy thẳng ra bờ ao, nấp mình trong bóng mát, nằm xoài ra cỏ, ôm mặt khóc nức-nở bên cạnh con chó và nước cùng hóa cỏ, mãi mãi còn biết cho mộng lòng của nàng... những mộng vô cùng đẹp-đẽ và đắm thắm say sưa...

Trịnh LÊ-HOÀNG dịch

Ruộm

Những hàng sa-tanh, nhung và quần áo tây bạn hãy đưa thợ nhuộm. Còn những hàng mỏng thường, bạn chịu khó nhuộm lấy cho tiện và đỡ tốn. Đừng ngại về màu sắc. Nếu chịu khó hòa màu nọ với màu kia, bạn sẽ tìm thấy nhiều màu đẹp khác nhau. Ví dụ như vàng nhạt hòa với đỏ thành màu da cam; xanh với vàng thành màu hoa lý v. v... Minh nhuộm lấy mà cẩn thận và đúng cách, màu cũng được bền và đẹp như thợ nhuộm.

Bạn làm thử đi, lần sau sẽ không phải phí tiền đưa thợ nhuộm những thứ mình có thể nhuộm lấy được.

Đồ dùng

Dùng chậu sành, gỗ hay đồng aluminium. Chờ dùng chậu kẽm, sắt, hay thiếc.

Hai que gỗ dài và thực nhẵn để gỡ vải hay gấp vải.

Một bàn gỗ có dải vải để lúc nhuộm xong, dải hàng lên đấy mà phơi.

Một chiếc túi (hay lấy chiếc bí tất cũ cũng được) để đựng thuốc nhuộm.

Giặt vải

Trước hết, đem vải giặt thực sạch sẽ, nếu không, thuốc sẽ ăn không đều.

Hàng vải bông. — Sát sà-phòng, giặt nước nóng có bỏ bột lessive.

Hàng len màu thắm. — Ngâm sà-phòng bột vào nước, đánh đều cho tan. Bỏ hàng nhuộm vào giặt, lấy bàn chải, chải nhẹ.

Hàng tơ lụa. — Ngâm hàng vào nước ấm, có bỏ sà-phòng và ít carbonate. Xong, giặt lại bằng nước lã. Lấy khăn bông vuốt đều.

Ruộm

Phải hòa thuốc có chừng độ. Nước thuốc cần ngập cả hàng nhuộm, đừng dùng ít quá.

Vải vừa giặt xong, khoảng nước thuốc rõ đều hãy bỏ vải vào chậu. Luôn luôn ấn mạnh vải xuống và trở đi, trở lại cho đều. Lúc vải ướt dễ rách hơn lúc khô, vậy nên cẩn thận. Bỏ vải vào nước ấm rồi đun cho sôi trong 10 phút hãy bỏ xuống. Có thể nấu hàng toan tơ được. Không nên nấu những hàng bằng tơ nhân tạo. Ruộm xong, dùng vắt, khế ép trong tay cho bớt nước rồi dải ra bàn mà phơi. Đừng vắt trên giấy, màu chỗ ấy sẽ phai hơn mọi chỗ.

Hàng đã khô, lật mặt trái lại mà là, (dầu là hàng vải cũng

vậy). Chỉ là hàng tơ và hàng vải còn ẩm. Hàng len, phải chờ thực khô.

Nên nhớ

1-) Trước khi nhuộm, cần phải xem hàng và nhuộm thử một mẫu hàng cùng thứ đã. Nếu chắc chắn vừa ý, hãy nhuộm kéo sơ ý và vụng về một chút, hàng nhuộm đó sẽ trở nên vô dụng.

2-) Chỉ có thể nhuộm màu thắm hơn màu cũ. Còn phải tùy màu hàng cũ nữa. Nếu cứ nhuộm bừa, không trú trọng về màu cũ của nó, không thể nào đúng như màu chúng ta muốn. Ví dụ: Hàng vàng nhuộm thuốc xanh da trời thắm thành màu xanh lá cây tươi; màu tím nhuộm thuốc vàng thành màu nâu.

3-) Những hoa in, nhuộm, không đều được, những chỗ thắm sẽ thắm, những chỗ nhạt cũng sẽ nhạt, tuy ầu màu mới. Những áo viền cổ và tay khác màu có khi hóa màu khác hay nhạt màu hơn áo.

H.

TIN VĂN

Nghe đâu nay mai một nhóm bạn trẻ thi-sĩ và văn sĩ sắp cho ra một tập văn mới, trong dịp mùa xuân. Hình như sẽ có bài của các bạn sau này: Quách-Tấn, Trọng-Can, Trọng-Miên, Thanh - Dịch, Hoàng - Diệp, Xuân-Khai, Huy-Vân, Lê đình-Ngân, Ái-Mỹ, Trinh-Nữ và Yên-Lan v...v... và, theo một nguồn tin riêng, số tiền lãi bán tập văn ấy (chưa biết tên gì) sẽ đem giúp Hàn-mặc-Tử, một thi-ĩ kỳ tài, hiện đang lâm một bệnh hiểm nghèo.

Hàn-mặc-Tử là tác-giả tập thơ « gái quê » và nhiều bài thơ tình ý âm điệu lạ lùng, đặc sắc. Tập văn kia, viết trong mục đích ấy, chắc sẽ được hoan nghinh.

* CHỊ EM ĐẸP !
CHỊ EM CÓ DUYÊN !

NHƯNG CHỊ EM CÓ THỂ ĐẸP HƠN VÀ CÓ
DUYÊN HƠN. NẾU CHỊ EM TÔI

M A R I E

4, Mission (cạnh nhà thờ lớn), HANOI

Một hiệu may đã được nhiều phần thưởng nhất ở các cuộc trưng bày mà lựa một kiểu áo trong cả nghìn kiểu mới chế.

NHÀ NHẬN ĐẸP ĐẸ

Chuyên may các thứ áo kiểu, manteau cape v. v...

NHIỀU CON GÁI QUÁ

(Tiếp theo trang nhất)

vườn hoa linh-động trời đã đặt ở dĩa nhà bà! Năm cô con gái. . . Mặc những sự lo xa. Tôi nhắm mắt lại để nghe trong tưởng tượng những tiếng riu rít liu lo như chim để thấy trong tưởng tượng khi bà đi đâu về bầy chim câu ấy tới tấp đến bên bà, những nhoe hay hay. Ấy là không nói những khi bà buồn rầu, bà có thể tìm ở chúng một nguồn an ủi chắc chắn: bà tưởng cậu con trai của bà chịu bỏ một buổi chớp bóng, một buổi đá cầu để ngồi nghe bà phàn nàn than thở hay để săn sóc ân cần bà lúc bà trái nặng giỏ trời? Đứa con gái nếu bà có xích mích gì với ông nhà, sẽ là người bênh vực bà trước nhất, trái lại với thằng con trai thiên bẩm vốn ưa «bắt nạt» vốn thích «độc đoán» chỉ biết bảo bà: «Thôi mợ nhìn cậu đi!... Với cô gái ở trong nhà bà hãy yên trí bà có một «vây cánh» vững vàng, một bạn «đồng-minh» trung-thành để đối phó lại với phe địch là ông nhà và tất cả những tính nết khó chịu mà người đàn ông nào đến cái tuổi hoa râm cũng hay có! Nhưng tôi nói quá thể chứ đứa con gái, thường

rất biết điều, thích mang sự hòa hợp lại cho cha mẹ, hơn là thích về bè với mẹ. Đây bà chẳng thấy khi bà xích mích với ông, các con gái bà trước hết hãy cố dàn xếp cho ông bà làm lành với nhau, và cố kéo phần hơn cho bà là gì? Còn thằng con trai, hừ! hễ cha mẹ coi mi lộn xộn là cậu ta khép cửa đi chơi, không cần gì cả.

Ngần ấy lẽ cũng đủ làm cho bà muốn có mãi cái vườn hoa linh-động ấy ở trong nhà và khi các cô ả lấy chồng bà không chỉ cho là một sự «thoát nợ» đâu! «Có con gái trong nhà như có hòm thuốc súng» Hãy vứt xa câu nói vô ý thức ấy đi! Bà không tin ở sự giáo-dục trong nhà bà? Giáo-dục tốt đủ là cái mồi chắt chắt che chở các con gái của bà khỏi mắc cam những chàng trai không tốt. Bà lo nhiều con gái quá, sự cưới gả sẽ khó khăn? Theo tôi phần nhiều những nhà đông con gái lại gả chồng cho con dễ dàng hơn là những nhà con gái một. Có lẽ bởi các cậu muốn làm rề tự nghĩ mình có thể tha hồ lựa chọn nếu gặp nghe vào những nhà đông con gái. «Cô chị đã có nơi, thì ta hỏi cô em.» Các cậu ấy hẳn nghĩ thế. Rồi chàng rề trước của bà sẽ dẫn đến chàng rề sau: Coi gương ngoan ngoãn của cô chị, người ngoài hẳn đề ý đến cô em. Bà đừng thêm những nhà con gái một. Thường cô gái một ấy hay bị ế chồng một người muốn đến hỏi lại e đã có người hỏi trước mình rồi, hay nơm nớp nhà con gái một kén rề kỹ, mình chắc đâu đã xứng. Hơn nữa người ta còn sợ cô con gái một hay được nưng niu, chiều chuộng, về nhà chồng sẽ không biết làm ăn chẳng. Mà quả thế bà hẳn nhận thấy nhà đông con gái, các cô ấy thường khôn ngoan đảm đang, vì học hỏi lẫn nhau, bắt chước lẫn nhau.

Cái trách nhiệm của một bà mẹ đông con gái chẳng có gì là nguy hiểm như bà tưởng đâu. Chỉ hơi phiền phức, khó khăn là lúc các cô ả còn ở nhà, sự giầy dổ của bà phải chuyên chú làm sao gây được thân mật giữa các cô ả. Đó là điều cốt yếu nhất trong sự giáo-dục của những gia-đình đông con.

Bà nên:

1-) Khi đã đến tuổi có trí khôn bà để cho các cô đi học một mình cô lớn coi cô bé.

2-) Tập cho các cô biết im lặng những lúc nên im lặng. Thường đông chị em, các cô dễ có can đảm tùm tùm lại để chế nhạo một người hay một việc gì (nhất là chế nhạo một chàng trai muốn đến làm rề)

3-) Hãy tránh đừng để cho cô chị làm oai quyền với các cô em.

4-) Đừng khiến cô chị cả thành một người vú hy-sinh cho các em nhỏ. Nhiều nhà bắt con gái lớn thôi học sớm để trông các em, đó là một sự lầm nên tránh. Cũng là con cha mẹ không có quyền bắt đứa nọ hy-sinh cho đứa kia. Chần chừ không muốn gả chồng cho con gái nhơn để giữ nó ở nhà trông coi việc nhà cũng là một sự bất công nên tránh.

5-) Đừng khiến cô em út là «búp bê» mà tất cả các chị em đều phải chiều chuộng: đứa em út dễ thành một đứa trẻ hồng, được chiều sinh hư.

6-) Nếu cô em phải mặc thừa áo chị, hãy nghĩ cách làm cho chiếc áo ấy có vẻ đổi khác đi một chút. Nếu có thể được thì đừng bao giờ hà tiện may đều áo mới cho tất cả các con.

Chúng nó nhất là con gái càng hay có tính tị nạnh.

8-) Nếu một đứa xấu xí vụng về hơn tất cả các chị em, thì đối với nó, càng cần phải khoan dung ý nhị đừng để cho nó thấy rõ sự kém cỏi của nó nhất là đừng để cho các chị em nó thấy nữa.

9-) Đừng chỉ thân mật, bàn chuyện nhà cửa với một đứa mà thôi. Cái đứa được mẹ thân yêu nhất thường bị chị em nó hắt hủi.

10-) Đừng cho phép đứa này làm cái điều đã cấm đứa nọ, dần dần mình có lẽ phải của mình chẳng nữa, mình cũng có vẻ làm một sự bất công.

11-) Đừng nói: «Vào tuổi mấy chị X may ngoan v...v...» Như thế làm cho cô X kiêu ngạo và có khi làm cho X. và cô em giận đối nhau. Ta chẳng đã thấy cô em nhiều khi biếu mợ với cô chị! «Phải ai chẳng biết chỉ có chị là ngoan!»

12-) Hãy ao ước thật tâm rằng các con gái của mình lấy chồng lần lượt theo tuổi, nhưng nếu cô út lại lấy trước cả, thì lấy nói khôi hài: À ra chị em cô út làm sự trái ngược cô út lại bắt đầu trước tiên v...v...

Tóm lại, nhà có con gái đông sự giáo dục phải ý nhị lắm lắm và mối lo âu của bà không phải ở chỗ những chàng trai khôn nạn đang rình rập làm hại các con gái của bà, mà là ở chỗ bà giầy dổ làm sao để tất cả các cô đều nên những người đàn bà hoàn toàn, và lúc còn ở nhà, các cô thân yêu nhau để làm một cung đàn hoà nhịp.

THU LINH.

Ai cũng nên dùng thử một bức
mành trúc
của hiệu

Roystor

63, Rue Takou, 63 — HANOI
(TRƯỚC KIA Ở PHỐ NHÀ THỜ)
Chuyên chế tạo đã lâu năm các thứ:
MÀNH MÀNH, TRẦN-PHONG,
Y-MÔN, DIỄM-MÀN,
Toàn trúc thật, sơn đủ các màu
và các kiểu tuyệt mỹ chẳng
khác một bức họa bằng sơn,
gọi là mành sơn. Sáu bằng giấy
thếp không đứt. Có cả thứ làm
bằng dóc thuộc loài lau, sậy
ruộm phẩm gọi là mành ruộm
Thủ mành sơn cam đoan không tróc
và bền gấp mười lần mành ruộm.
Một sáng chế nhiều kiểu rất mỹ-thuật.

LẠI CÓ DỊP LÀM GIÀU

MUA VÉ CUỘC XỔ SỐ

ĐÔNG-PHÁP

MỖI VÉ MỘT ĐỒNG

TÌNH LUY

Vì báo rút trang, sợ rằng hai tiểu thuyết giải chiếm nhiều trang quá, chúng tôi xin tóm tắt đoạn dưới cuốn Tình-Lụy lại (tuy thế chúng tôi vẫn để nguyên văn những đoạn hay) đăng nốt kỳ này và kỳ nữa, để lấy chỗ đăng những bài cần ích khác. Xin bạn đọc biết cho.

VI

Ông Cận-Na nghiện rượu, nghiện nặng. Đến lúc hết tiền dành vay mượn tạm bợ của tôi và có khi đâm ra làm những nghề hèn-hạ, để tiện nữa. Nhiều khi ông ta theo khách qua đường, nói những lời rất cảm-dộng, để xin tiền. Có lần, tôi lại gặp ông ta theo lối-nhãi xin tôi nữa.

Ông ta không lùi trước một sự hèn-hạ nào cả, miễn là có tiền uống rượu. Một lần, ông ta vào buồng tôi lục-lọi và đánh cắp chiếc đồng hồ bỏ túi, tôi hỏi ông ta chối nhưng tôi đọc được bao lời thú tội trong mắt ông và qua những cử-chỉ úng-túng của ông. Trông ông ta đáng thương và buồn quá. Nhưng tôi thấy như bị ràng buộc với kẻ khốn-nạn đó. Trong cái đời vất-vưởng của chúng tôi, con quỉ ấy là bạn độc-nhất của tôi và tôi cũng là người bạn duy-nhất của hắn. Tôi đã thấy hắn khóc và hắn cũng đã thấy tôi khóc nhiều lần rồi. Trong cái tật xấu của hắn ta, tôi ngắm thấy cái phản ảnh tật xấu của tôi. Chúng tôi cùng chịu chung một đau-khổ ấy, một thống-mạ ấy và một đê-nhục ấy.

Ông ta không phải là cha Dương-Hoa. Trong huyết-quản của con yêu-tinh nó đã làm tôi đau-khổ nhiều, không có 1 giọt máu nào của ông ta cả. Tôi băn-khoăn, không hiểu cha nàng là ai. Quyết-nhiên không phải là một kẻ thường dân rồi. Vì Dương-Hoa có dáng điệu, cốt-cách của một dòng-dõi trâm-anh.

Mà Dương-Hoa, nàng hẳn cũng biết hay ít ra cũng đã nhận thấy mình không cùng chung một huyết-mạch với người chồng mẹ mình. Vì nàng nhìn kẻ xấu số đó bằng một cặp mắt lạnh-đạm, tỏ vẻ khinh-bí hay hờn-oán nữa.

Tuy nhiên, tôi rất yêu nàng.

Không ai biết tôi yêu nàng đến bậc nào. Mà ngay đến nàng cũng không bao giờ biết, và đến ngày nay, nàng cũng vẫn chưa biết. Nhưng tôi biết là nàng chẳng bao giờ yêu tôi. Một ngày, một giờ, một giây cũng không. Tôi biết ngay từ trước, biết từ lúc nàng nhìn tôi bằng đôi mắt mờ. Tôi không nhầm đâu.

Nhưng thôi, tôi không thể kể cho ông nghe đời tình-ái của tôi được. Tôi chỉ cho ông biết những hành-động vậy, những hành-động nhỏ nhặt và buồn cười, những khổ-sở xoàng xoàng và những điều nhục-nhã.

Dương-Hoa còn ở Tây-vũ-Lý — Thỉnh thoảng, tôi đi tàu điện đến thăm nàng. Nhưng tôi làm gì cũng phải lẩn-lút, trốn-tránh các bạn, sợ họ biết, họ cười chê.

Tuy thế, một hôm tôi cũng bị Đồ bát-Lý tóm được. Hắn ta chỉ trích tôi và nhểch tôi là hèn-mạt nữa. Tôi thấy hổ-tẹn và xót-xa vô-cùng...

Dương-hoa trở về La-Mã. Ngày cưới đã ấn-định. Tôi phải lấy tiền để dành ra sắm các phượng dùng về dịp lễ cưới.

Trong chiếc xe song-mã, tôi ngồi cúi đầu nhưng cũng nhận thấy mọi người chỉ-chỏ chúng tôi. Dương-Hoa, trái lại, vui-vẻ, lả-loi, cười nói liên-miên.

Cái xe ấy, đối với tôi, là một chốn để phò bầy các tội-nhân.

Rồi tin truyền ra khắp chốn. Đó là một tin vui-vẻ bất-tuyệt cho các bạn đồng-sở tôi, các bạn trẻ cũ tôi và cho tất cả mọi người tôi quen biết. Tôi trông thấy trong mọi con mắt, một nhạo-báng, một vui-vẻ xảo-trá, thường khi một tình thương có tình cách thóa-mạ nữa. Kẻ nào cũng thóa-mạ tôi; mỗi khi họ nguyên-rủa, tôi chỉ biết cười như

một cái máy... Tôi còn làm gì được họ !...

Một hôm, ngồi trong sổ, tự nhiên tâm-linh tôi nêu ra hai câu hỏi. Cuộc nói chuyện ấy xảy ra dựa một vị quan-tòa và một thằng Á-lich-Sĩ. Nghe câu hỏi của quan-tòa : « Anh làm nghề-nghiệp gì ? » Á-lich-Sĩ trả lời : « Một người không được ai kinh-trọng. »

Một hôm khác, tôi chợt nghe được một câu này :

— Nó không có máu trong huyết-quản, không có giọt máu nào cả. Có một ít thì thằng Quang-Lệ đã lấy ở trán nó ra hết rồi còn đâu.

Trông cũng đủ biết nó chẳng còn một giọt nào.

Quả thế, không sai.

Làm sao tôi lại thốt nhiên cảm bát quả-quyết viết cho Dương-Hoa một bức thư để đánh tháo lời hứa được nhỉ? Vâng, tôi viết cho Dương-Hoa để hối-hôn... Chiều hôm ấy, lòng tôi bối-rối vô-hạn.

Nhưng rồi một tuần-lễ sau, chúng tôi làm lễ cưới. Dương-Hoa và mẹ nàng muốn đặt tiệc to và mời cả các bạn hữu để đương-vây... Trong bữa tiệc, họ nô-đùa, ngả-ngổn, uống rượu tràn... Tôi cảm thấy một nỗi buồn đê chũu tâm-hồn tôi, chiếm-đoạt lấy tôi và làm đen cả lương-tri tôi...

Ít ra là một tuần ! Ít nhất là một tuần đầu... không, nàng chẳng đợi gì cả, nàng chẳng đợi lấy một ngày ngay cái đêm tân-hôn, nàng đã lập tức thi-hành cái công-việc đào-phủ của nàng... Tôi không thể quên được cái tiếng cười bất-thần trong đêm tối, tiếng cười the-thé, nhạo-báng và ô-ước mà tôi chưa từng được nghe và chưa từng biết đến... Tôi tưởng chừng như sống bên một con nghiệt-súc. Không có sức gì khiến nó thương tôi được : sự tôn thờ nó, sự đau-khổ của tôi, giọt lệ

CÁC BÀ NUÔI TRẺ NÊN BIẾT ĐẾN :

CĂN - CƠ - TÁN ĐẠI - QUANG

Đã đành khi trẻ con mắc chứng bệnh cam mà cho nó uống thuốc « CAM-TÍCH-TÁN ĐẠI-QUANG » thì không gì hay bằng. Những đứa trẻ tự lúc sơ sinh đến ba tuổi thường hay có những chứng bệnh ươn, sài, ho, chột, nóng mình, đi trượt, hay khóc, hay giật mình không chịu ăn, nhất là chứng ho sốt, có khi nó còn hóa ra kinh phong nữa. Vậy khi thấy trẻ nhỏ có những chứng bệnh đã kể trên kia thì cần phải cho nó uống ngay thuốc CĂN - CƠ - TÁN này sẽ

khỏi hết ngay mà lại ăn chơi như thường. Mỗi gói giá 0\$20 CĂN-CƠ-TÁN chỉ có thuốc ĐẠI-QUANG là hay, có mua xin nhớ hiệu ĐẠI-QUANG nhà OOM DUOM mới là chính hiệu

ĐẠI - QUANG

ĐƯỢC - PHÒNG

23 Phố Hàng-Ngang - Hanoi 23

MẬT MÀC : 205

của tôi cũng không làm thế nào lay chuyển được lòng nó... Dương-Hoa không phải là một người đàn bà nửa chừng là một con quỷ cái sinh ra để hành tội tôi để làm tôi chịu trăm cay, nghìn đắng sống trong nhục-nhã, tôi, một thằng đàn ông lúc nào cũng hết lòng tôn-thờ nó và yêu-đương nó.

Một buổi chiều, cách độ hai tuần sau khi cưới, thấy mặt tôi, tự-nhiên Dương-Hoa bối-rối và hình như thất vọng... Tôi run lên và đợi chờ... Tôi bị-mặt đợi cái dấu-hiện chắc-chắn ấy và cái đầy-đủ của sự cầu-xin tối thiêng liêng của tôi, cái vui-vẻ to-tát trong sự thất-vọng của tôi... Nàng đã có mang... Nàng khoe với tôi và chắc-chắn như thế.

Trong một ánh sáng gay gắt, tiếng âm-nhạc cứ vọng tít mãi lên; các lá cây đều chơi lòa, tiếng xe ngựa làm điếc cả tai. Và dứa chồn hoa lệ, dứa tiếng cười đùa đó, con đàn bà để cho thằng đàn ông quỵn-rũ trước mặt tôi, tôi thấy bị một thứ ô-uế xâm lấn, bao bọc khắp người; và tôi sợ hãi nghĩ đến đứa trẻ sắp ra đời, nghĩ đến đứa trẻ chưa thành hình, lúc này chắc nó cũng đang đau khổ trong da thịt người sắp sinh ra nó.

Trời! cái ý-lượng ấy làm tôi đau khổ quá. Biết bao lần ý-tưởng đó đầy-vò tôi trước ngày sinh con tôi. Ông hiểu không tôi sợ sự ô-uế... Cái lẳng-lơ, cái dĩ-thỏa của con đàn bà ấy hành tội tôi ít hơn là hành tội đứa trẻ trong bụng. Tôi thấy hình như cái phi-hồ, cái nhớ-nhuốc đó bám riết lấy nó, làm bẩn đời nó. Ông hiểu cái sợ của tôi rồi chứ.

Ông ạ, Dương-Hoa đang ăn quả với một dục vọng khiêu khích mà tôi thường thấy hiện ra trong những hành động của nàng. Nàng không thêm đề ý đến tôi. Tôi hiểu rằng không bao giờ nàng thuộc quyền sở-hữu của tôi: Nàng thuộc quyền những kẻ đã may mắn gặp nàng trước kia. Tôi không có quyền yêu nàng và cũng không có sức mạnh nào để ép nàng yêu. Tôi đắm đuối nhìn nàng.

Có khi nào, nhìn lâu một con đàn bà... người ta lại đột nhiên mất hết trí-cảm nhân-loại của mình, của tình-trạng xã-hội, của trái tim nó ràng buộc mình vào với người đàn bà ấy và chỉ thấy rành rành một con vật, một con đàn bà, một sự tàn bạo sống sượng của họ?

Nhìn Dương-Hoa, tôi nghiệm thấy như thế đó, và tôi hiểu rằng nàng chỉ có thể làm một công việc cho nhục dục mà thôi. Một chân ý-gớm ghiếc nữa lại xuất hiện

trong trí tôi: bề trong đời sống của nhân-loại, bề trong của tất cả mọi sự lo-phiền nhân-loại, là một sự xấu. Thật là ghê-tởm cho chân-lý!

Nhưng tôi làm gì được? Chẳng làm gì được cả. Vì con đàn bà ấy còn mang trong bụng nó một đời khác. Nó nuôi bằng máu của nó, đứa trẻ bí mật mà những mộng bất-tuyệt, những hy-vọng to-lát, những năng-niu của tôi đổ dồn cả vào đấy...

Vâng, trước khi nó thấy ánh mặt trời, tôi đã nâng niu nó, đã sung sướng khóc hộ nó, đã nói cho nó nghe những lời tự-trái-tim thốt ra, k'ông làm thế nào để ngăn không cho cái hình ảnh tội lỗi bám liền với hình ảnh vô-tội, và tôi biết rằng cái tiêu-đích sự-tôn-thờ lý-tưởng của tôi nó đang buộc tôi với một kẻ mà bại-luân của họ đã khiến tôi ghê-tởm... Ông nhỉ, người chết vì đạo-cũng vì lẽ đó cả.

(Còn nữa) H. H. RU

THO' TÍN

Cô Thái thị-Hạnh faifoo. -- Đã nhận được cảm ơn.

Ô. Văn-Hà Hanoi. -- Xin lĩnh ý, cảm ơn.

Ô. Phan Cát Thọ Vientaine. -- Đã nhận được cảm ơn.

Ô. Đình-Đạm Huế. -- Đã nhận được cảm ơn.

Cô Trọng-Thủy. -- Đã nhận được cảm ơn.

Cô Nguyễn-Lê. -- Đã nhận được cảm ơn.

Nam-Sinh Thôn-Nữ. -- Đã nhận được cảm ơn.

Cô Nguyễn thị Ninh fort-Boyart, bà An-thị-Tĩnh Lạng-sơn, ông Hoàng đề-Biên Nacham, bà Lê thị-Phúc Quảng Yên, cô Hoàng xuân-Thành Bắc-ninh bà Trịnh văn-Ngân Vinh, bà Đức Saigon, ông Hoàng-mộng-Lương Quảng-Ngãi, bà Nguyễn văn-Hoan Lộc-Bình, ông Hồ an-Nhơn Honcobé.

Đã nhận được mandat xin cảm tạ quý vị.

ĐÃ CÓ BÁN KHẮP HÀNG SÁCH một tập 12 xu

CHIẾN-LŨY MAGINOT VÀ SIEGFRIED

nói quân Pháp, Đức đang giằng xép

Tại liệu đầy đủ. Người đọc sẽ bị lôi cuốn như khi đọc một cuốn ly-ký

NGƯỜI BIÊN THUẬT: LƯU-TRỌNG-LƯ

ÉDITIONS: TRUNG-LAP Telp. 252 BUREAU: 7th, ngõ-ngang-Takou, Hanoi

BỘT PHOSCAO

LÀ MỘT THỨ ĂN BỒI BỔ SỨC KHỎE

Những người yếu ớt, những người ốm mới khỏi, những người già cả, nên dùng bột PHOSCAO, vì ăn rất bổ và dễ tiêu

Pin « CON RỒNG »

CHẾ RIÊNG CHO CÁC
THUỘC - ĐỊA, LÀM TOÀN
BẰNG VẬT LIỆU CỦA PHÁP

ĐÃ TỐT LẠI BỀN LÂU

Bán tại:

TẤT CẢ CÁC HIỆU LỚN

LIN - YE

1, Ruelle Jules d'abbadie

HAIPHONG

TỪ NAY CÁC BẠN CÓ TIN CẬY...
au Sonami LU'ONG - HỮU

Service de Mariage CO - QUAN MAI MỖI HÔN NHÂN
129, Route Sinh-tu - Hanoi

Các bạn nam nữ thanh-niên muốn
lập gia-dinh muốn có người bạn để
trao đổi tư-tưởng, trò chuyện chia
sẻ vui buồn...

XIN VIẾT THƯ CHO LƯƠNG - HỮU

Là người bạn rất kín-dáo, cần-thận

LƯƠNG HỮU SẼ GIỚI THIỆU BẠN ĐƯỢC NGƯỜI NHƯ Ý

Bạn muốn biết rõ những điều
lẫn về đời công, đời tư của người
bạn yêu hoặc người ngờ ý yêu bạn

BẠN GỬI ỦY CHO LƯƠNG HỮU ĐIỀU TRA ĐỪNG

Những renseignements của Lương
Hữu có pháp luật bảo đảm (garantie)

NHỚ ĐÍNH THÊM TEM TRẢ LỜI

Vì một lệ riêng, bản sở không lập ở 50-
52 Route Mandarine. Xin các bạn lưu ý
đến địa chỉ mới ở trên.

CENTRE MÉDICAL DE HANOI

NHÀ THƯƠNG NGŨ TRẠM

167, Boulevard Henri-d'Orléans — Téléphone: 772

CONSULTATIONS ET CLINIQUE

Docteur LUYEN

INSTALLATION MÉDICALE MODERNE POUR TRAITEMENT

(Rayon X. traitements électriques)

Docteur CHUONG

CHAMBRES POUR MALADES AVEC TOUT CONFORT